

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Ι' - ΤΕΥΧΟΣ 39 - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

**Ἀπὸ τὴν Πανόγηρη τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων στὸ Ναὸ τοῦ Πρωτάτου
στὶς Καρυές τοῦ Ἁγίου Ὄρους.**

Ἀπὸ τὰ θυρανοίξια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Ἁγίας Ἄννης Ἐάνθης.

**ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ 148^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(26^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2005)**

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χ ρ ι - σ τ ό δ ο υ λ ε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς,

Τό ἔργο “ὃ δέδωκε, ἵνα ποιήσωμεν” ἡ Ἀγιωτάτη ἡμῶν Ἐκκλησία, διὰ τὴν παροῦσαν 148ην Συνοδικὴν περίοδον, “χάριτι Θεοῦ” καὶ μέ τόν φωτισμόν Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὀλοκληρώθη, ἐν μέσῳ “παγίδων πολλῶν” καὶ ἀρκετά δυσκόλων θεμάτων, τὰ ὅποια, οὐ τοῦ τυχόντος ἐκκλησιαστικοῦ ἀλλ’ ἐν ταῦτῳ δέ καὶ τοῦ γενικότερου πολιτικοῦ, δημοσιογραφικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔτυχον.

Τό περιεχόμενον τῆς ὅλης θεματολογίας τῶν ἡμερησίων διατάξεων, τόσον τῶν τακτικῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐκτάκτων Συνοδικῶν συνεδριῶν, εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων, ὑπερέβη αὐτό τῶν ἀπλῶν ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων καὶ ἀφεώρα θέματα ζέοντα, τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ἀλλὰ καὶ ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, θεωρῶ δέ, ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο τῶν περιπτώσεων ὁ κυρίαρχος καὶ ὁ πρῶτιστος σκοπός ἦτο τό καλῶς νοούμενον συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, ἡ διατήρησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος, ἡ διαφύλαξις τοῦ κύρους τῆς συνοδικῆς λειτουργίας.

Μέ τὴν συμβολὴν ὅλων τῶν Συνοδικῶν μελῶν, διὰ κάθε μία τῶν περιπτώσεων, ἐπρυστάνευσεν τό πνεῦμα τῶν Πατέρων, πνεῦμα δηλαδή οἰκονομίας, κατανοήσεως καὶ ἐπιεικίας ἀλλὰ καὶ ἀκριβείας, δικαιοσύνης, ἀντικειμενικότητος καὶ ἀξιοπιστίας. Τό ἔργον ἦτο ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ ἔργον συνεργασίας καὶ συλλογικότητος.

Τό κάθε Συνοδικόν Μέλος ἀλλὰ καὶ ὅλοι μαζί κατέβαλον κάθε δυνατὴ προσπάθεια ἀνταποκρίσεως εἰς τὰ ὑπὸ συζητήσιν θέματα.

Εἰς ὅλην τὴν ἐτήσιον ἡμῶν συνοδικὴν συνοδοιπορείαν οἰακοστρόφον εἶχομεν Ἑσᾶς Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε, ὅστις προσεπάθητε πάντοτε, ὡς ποδηγέτης, ἀρωγός καὶ συναντιλήπτωρ, τόσον μέ τὴν ἀνάλογον προετοιμασίαν τῶν θεμάτων, ὅσον καὶ μέ τὰς ἐμπεριστατωμένας εἰσαγωγικὰς παρεμβάσεις, νά ὑποδεικνύητε, εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιπτώσεων, τὴν πλέον κατάλληλον τῶν λυσιτελῶν προτάσεων.

Εὐχαριστίας ὀφείλομεν εἰς τόν Σεβ. Μητροπολίτην Σύρου, ἐκπρόσωπον τύπου τῆς Δ.Ι.Σ., εἰς τόν Θεοφιλέστατον Ἀρχιγραμματέαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δύο Πανοσιολογιωτάτους Γραμματεῖς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἵτινες προσεπάθουν πάντοτε, τόσον διὰ τὴν καθόλου προετοιμασίαν τῶν θεμάτων ὅσο καὶ διὰ τὴν ἀκριβεστέραν ἀπόδοσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ἡ συμβολὴ ἐπίσης τῶν Ἀρχιερατικῶν καὶ Λαϊκῶν Μελῶν καὶ τῶν Γραμματέων ὅλων τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν Εἰδικῶν, ὡς καὶ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., δέν εἶναι δυνατόν νά παραθεωρηθῇ διὰ τὴν προσφορὰν τῶν καὶ τὰς ἀορίτως ἐπιμελημένας Εἰσηγητικὰς Ἐκθέσεις αὐτῶν.

Ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ ὡς Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τόν Πανοσιολογιώτατον Γραμματέαν τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων, ὅστις εἰς μίαν περίοδον δύσκολον καὶ ἐπιφορτισμένην μετὰ δυσκόλων καὶ λεπτῶν ὑποθέσεων ἦτο πάντοτε πρόθυμος ὥστε νά παράσχη κάθε δυνατὴ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005
ΤΕΥΧΟΣ ΛΘ΄

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ,
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
κ.κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305

FAX: 2541025581

Συντακτική Έπιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Άναγνωστόπουλος
Άρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Άρχιμ. Παντελεήμων Μουτάφης

Φιλολογική Επιμέλεια

Άρχιμ. Ίωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσίδης

*Στά κείμενα διατηρείται
ή όρθογραφία τών συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ιερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΟΔΟΣ ΜΠΡΩΚΟΥΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ΑΡ. ΚΩΔΙΚΟΥ 2321

διευκόλυνσιν καί ἀρωγῆν, διά τήν ὀλοκλήρωσιν τῶσόν τοῦ ἀνακριτικοῦ ὅσον καί τοῦ κυρίως δικαστικοῦ μέρους, ἀλλά καί τόν Θεοφιλέστατον Ἀρχιεραματέαν, διά τήν πολῦτιμον συμβολήν του, τόν Νομικόν Σύμβουλον τῆς παρουσίας Συνοδικῆς Περιόδου τῆς Δ.Ι.Σ. κ. Ἀναστάσιον Μαρίνον καί τόν Δικηγόρον κ. Ἡλίαν Παπανικολάου.

Καί νῦν Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε “τό ἔργον” ἐπερατώθη. Ἀπό μεθαύριον ἡ σκυτάλη παραδίδεται εἰς ἄλλους Ἀρχιερεῖς, παλαιότερους καί νεωτέρους, πρυτάνεις καί εὐέλπιδας, πολύπειρους καί μή τῆς συνοδικῆς λειτουργίας. Ὅλοι μαζί, ὑπό τήν Ὑμετέραν ποδηγεσίαν θά κληθοῦν νά ἐπιτελέσουν ἔργον “ὑψηλόν καί μέγαλον”, ἀνάλογον τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καί τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας.

Ὁ ἀπολογισμός καί ἡ ἀξιολόγησις δι’ ἔργον ἐκκλησιαστικόν δέν εἶναι οὔτε ἐφικτόν, οὔτε πρέπον, διατί εἶναι ἔργον “συνεργείας” πολλῶν, κλήρου καί λαοῦ, Θεοῦ καί ἀνθρώπων, ποιμένων καί ποιμαινομένων. Ἐμεῖς αὐτό τό ὅποιον δυνάμεθα νά πράξομε καί πράττομε εἶναι νά δώσωμεν αἶνον εὐχαριστήριον καί ὕμνον δοξολογίας εἰς τόν ἐν Τριάδι Θεόν, διότι “ἄλλος ἐστίν ὁ σπείρων καί ἄλλος ὁ θερίζων”, “καί ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρη καί ὁ θερίζων”.

Ἐκ μέρους ὄλων τῶν Συνοδικῶν Μελῶν τῆς παρουσίας 148ης Συνοδικῆς περιόδου, παρακαλῶ Ὑμᾶς, Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε, ὅπως, μετά τῶν εὐχαριστιῶν καί τῶν εὐχητικῶν προσρήσεων διά τήν ὑγιείαν καί μακροημέρευσιν, ἐπ’ ἀγαθῷ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, δεχθῆτε τό παρόν ἀρχιερατικόν Ἐγκόλπιον, ὡς ἀγαθὴν ἀνάμνησιν τῆς μεθ’ Ὑμῶν συνεργασίας καί συναντιλήψεως.

Ἐγγραφον τήν 26ην μηνός Αὐγούστου, ἔτους δισχιλιοστοῦ καί πέμπτου.

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ξάνθης καί Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ἄρχιμ. Παύλου Ἰωάννου
Γραμματέως Σ. Ε. Νεότητος

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοί δέ ἄρχέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου Πρόδρομε...". Αὐτά τὰ λόγια μέ τὰ ὅποια ἀρχίζει τό τροπάριο τοῦ Τιμίου Προδρόμου μέ εἶχαν ἐντυπωσιάσει ἀπό μικρό. Αἰσθανόμενον ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, κατά κάποιον τρόπο "βγαίνει ἐκτός συναγωνισμοῦ" ἐν σχέσει μέ τούς ἄλλους Ἁγίους, καθώς τήν μαρτυρία γιά τό πρόσωπό Του τήν δίνει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, διαβεβαιώνοντας ὅτι δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος πού γεννήθηκε ἀπό γυναίκα, μεγαλύτερος καί τιμιώτερος τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Ἵταν ὁ Χριστός μακαρίζει ἕναν ἄνθρωπο, τότε δέν χρειάζεται ἄλλος μακαρισμός ἀπό τούς ἄνθρώπους. Ἵάν ὅμως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μᾶς ἐπαινοῦν, ἀλλά ὁ Χριστός δέν μᾶς ἀποδέχεται, τότε δέν ὠφελοῦμεθα ἀπολύτως σέ τίποτα.

Προφήτης μέγιστος, ὁ Ἰωάννης, ὁ τελευταῖος τῶν Προφητῶν τῆς

Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλά καί σεβασμιώτερος ὄλων τῶν προφητῶν, ἀφοῦ ἀξιώθηκε μέ τήν τίμια δεξιά Του νά ἀκουμπήσει τήν "ἀκήρατον Κορυφήν τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ" καί νά τόν βαπτίσει εἰς τόν Ἰορδάνη ποταμό.

Δέν εἶναι ὅμως μόνον προφήτης ὁ ἴδιος, ἀλλά καί ἐκεῖνος πού τό πρόσωπό Του καί τό ἔργο Του προφητεύθηκαν ἀπό ἄλλους προφῆτες.

Ὁ Ἰωάννης εἶναι ἡ φωνή πού φωνάζει

στήν ἔρημο καί καλεῖ τόν λαό τοῦ Θεοῦ νά ἐτοιμάσει διά τῆς μετανοίας τήν ὁδόν τοῦ Κυρίου καί νά "ποιήσῃ εὐθείας τὰς τρίβους αὐτοῦ".

Εἶναι ἐκεῖνος πού ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἀπό τήν κοιλία τῆς Ἁγίας Μητέρας Του καί προεφήτευσε μέ τό δικό της στόμα, βρέφος ὁ ἴδιος, διά τό ἄλλο βρέφος, τό κυφορούμενον εἰς τὰ ἄχραντα σπλάχνα τῆς Παναγίας, τόν

Ἰησοῦν Χριστόν.

Εἶναι καρπός τῆς προσευχῆς τοῦ Ζαχαρίας καί τῆς Ἑλισάβετ πού μέ τήν γέννησή Του ἀπέδειξε ὅτι ὄντως “οὐκ ἀδυνατήσῃ παρά τῷ Θεῷ πᾶν ρῆμα”.

Προφήτης, Προδρόμος καί Βαπτιστής. Τρία στεφάνια μέ τά ὁποῖα στεφανώθηκε τό πτηνόν τῆς ἐρήμου, ὅπως ὀνομάσθηκε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης διά τήν μεγάλην του ἀσκησιν.

Ἡ ἀσκητική του ζωὴ σκανδάλισε πολλούς ἀπό τοὺς συγχρόνους του, πού δέν μπορούσαν νά ἀντιληφθοῦν τόν ἀγγελικό τρόπο ζωῆς του καί τόν κατηγοροῦσαν ὅτι ἦταν δαιμονισμένος. Αὐτό βέβαια συμβαίνει ἀκόμη καί στίς δικές μας ἡμέρες. Ὅταν ἓνας ἄνθρωπος θέλει νά ζήσει κατά Θεόν καί ἀγωνίζεται νά τηρεῖ τό θέλημά Του, τότε στά μάτια τῶν πολλῶν φαίνεται περιέργος, φαίνεται μονόχωτος, γίνεται ἀντικείμενο ἐμπαιγμῶν. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὅμως νοιώθει μεγάλη παρηγοριά ὅταν σκέπτεται ὅτι ἂν ἓνας ἄνθρωπος σάν τόν Τίμιο Προδρόμο δέν μπορούσε νά γίνει κατανοητός ἀπό τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του, εἶναι τιμὴ καί εὐλογία γιά ἓναν ἄνθρωπο τῆς δικῆς μας ἐποχῆς νά γίνεται μέτοχος τῆς ἀδοξίας τοῦ Ἁγίου Προδρόμου.

Ὁ Τίμιος Προδρόμος “ὑπεράθλησε τῆς ἀλήθειας”. Ὅχι μόνον ἐκήρυξε γιά τήν ἀλήθειαν, τόν Χριστόν, ὄχι μόνον ἀπεκάλυψεν αὐτήν τήν ἀλήθειαν τόν Χριστόν, ὄχι μόνον ἠνοιξε τόν δρόμον διά τήν μετάνοιαν, ἐλέγχοντας μέ δομύτατα λόγια τήν ἀπιστίαν ἐκείνων πού ἔπρεπε νά ζοῦν τήν ἀληθινὴ εὐσέβεια ἀλλὰ καί ἤλεγξε τόν ἄρχοντα τοῦ λαοῦ τόν Ἡρώδη διά τήν ἄθεσμον σχέσιν του μετά τῆς γυναίκος τοῦ ἀδελφοῦ του, τήν Ἡρωδιάδα, μὴ ὑπολογίζοντας ὑπὲρ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ οὔτε τήν

δύναμη, οὔτε τήν ἐξουσία τοῦ βασιλέως. Κίνητρό του δέν ἦταν ἡ διαπόμπευση του ἀλλὰ ἡ διόρθωση καί θεραπεία του.

Τό τέλος του ὑπῆρξε μαρτυρικό. Ἡ μαρτυρία τῆς ἀλήθειας σφραγίσθηκε μέ τό μαρτυρικό αἷμα. Ὁ τρόπος τοῦ μαρτυρίου Του συγκλονιστικός ὄχι γιά Ἐκεῖνον πού ἦταν πάντα ἔτοιμος, ἀλλὰ γιατί δείχνει πού μπορεῖ νά φτάσει ὁ ἄνθρωπος, δείχνει τό κατάντημα τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ἐξ’ αἰτίας τῶν παθῶν τους ὁ νοῦς σκοτισθῇ.

Ὅμως ὁ θάνατος ἔγινε ἀφορμὴ γιά νά συνεχίσει τό ἔργο του. Τώρα στόν Ἅδη χαίρων εὐαγγελίζεται “Θεόν φανερωθέντα ἐν σαρκί” πού κάποια στιγμή θά εἰσέλθει καί Ἐκεῖνος εἰς τόν Ἅδη γιά νά καταργήσει τόν θάνατο καί “τόν τό κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου”, τόν διάβολο.

Στό πρόσωπο τοῦ Τιμίου Προδρόμου συγκεντρώθηκαν τά γνωρίσματα ὄλων τῶν Ἁγίων, δηλαδή ἡ ζωὴ τῶν Ἀσκητῶν, τό ἔργο τῶν Ἀποστόλων, ἡ Προφητεία τῶν προφητῶν, ἡ ὁμολογία καί τό θάρρος τῶν μαρτύρων. “Ταῖς Αὐτοῦ ἰκεσίαις” ἄς παρακαλοῦμε τόν Κύριο νά μᾶς χαρίζει τό ἔλεός Του.

ΠΕΡΙ ΘΑΥΜΑΤΩΝ ΗΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου

Ἱεροκήρυκος

Δέν εἶναι σπάνιες οἱ φορές πού μέσα ἀπό τηλεοπτικούς δέκτες, ἐρτζιανά κύματα, ἐφημερίδες, ἔντυπα ἀλλά καί στίς καθημερινές μας συναναστροφές γίνεται λόγος περί θαυμάτων, παλαιότερων ἀλλά καί σύγχρονων. Ἀνάλογα μέ τό πνευματικό μας ὑπόστρωμα, τήν καλλιέργεια, τήν πίστη, τή διάθεση, ἄλλοι τοποθετοῦνται εὐμενῶς καί ἀποδέχονται ἀνεπιφύλακτα τή θαυματουργική δύναμη τοῦ Κυρίου, ἄλλοι στέκονται μέ ἐπιφύλαξη καί ταλαντεύονται μεταξύ πίστεως καί ἀπιστίας καί ἄλλοι ἀπορρίπτουν κατηγορηματικά τά θαύματα κάνοντας λόγο γιά λειτουργία φυσικῶν νόμων, ἀστείρευτων δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, χωρίς νά ἀποκλείουν τήν δόλια ἐπέμβαση καί ἀνελέητη κατηλιεία τοῦ ἀνθρώπινου πόνου ἀπό Χριστεμπόρους πού δέν ἀπουσιάζουν -φεῦ- σέ κάθε ἐποχή.

Ἀσφαλῶς στά περιορισμένα ὅρια καί πλαίσια ἐνός ἄρθρου εἶναι ἀδύνατον νά προσπελάσουμε διεξοδικά τό πολύπτυχο καί ἐξαιρετικά ἐνδιαφέρον καί πάντοτε ἐπίκαιρο αὐτό θέμα. Δέν θά ἦταν ἄσκοπο ὅμως νά ἀσχοληθοῦμε μέ κάποιες πτυχές του, καταθέτοντας ὑπεύθυνα τήν ἀποψη τῆς Ἐκκλησίας. Καί πρῶτα ἀπ' ὅλα νά θίξουμε ἀκροθιγῶς τό ἐρώτημα “τί εἶναι θαῦμα;”.

Μιά πρόχειρη ἀπάντηση θά μπορούσε νά

εἶναι ὅτι θαῦμα εἶναι τό γεγονός πού ξεφεύγει ἀπό τήν φυσική τάξη τοῦ κόσμου. Τό θαῦμα τό βλέπουμε, τό ψηλαφοῦμε, τό διαπιστώνουμε ἀλλά δέν μπορούμε νά τό ἐξηγήσουμε μέ τήν λογική καί τούς φυσικούς νόμους πού διέπουν τό σύμπαν. Εἶναι ἕνας ἐκτροχιασμός ἀπό τό συνηθισμένο, κάτι ἐκπληκτικό καί παράδοξο πού κινεῖ ἀβίαστα τό θαυμασμό μας.

Ἡ θεολογία δέν ἀρνεῖται τά παραπάνω ἀλλά χρησιμοποιῶντας τή δική της γλώσσα ἀποφαίνεται ὅτι θαῦμα εἶναι μιά ἔκτακτη ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ πού δέν ἐρμηνεύεται μέ τήν φυσική τάξη τῶν πραγμάτων. Ὁ καθηγητής Παν. Τρεμπέλας θά πεῖ ὅτι “εἶναι μιά ἐνέργεια πού δέν στηρίζεται στίς φυσικές δυνάμεις ἀλλά ἔχει τήν αἰτία της στό Θεό”.

Ἡ Ἐκκλησία δέν βλέπει τό θαῦμα μονοδιάστατα ὡς προσωρινή ἄρση ἢ κατάλυση φυσικῶν νόμων. Τό θαῦμα δέν καταργεῖ τούς φυσικούς νόμους πού ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἐνέβαλε στόν κόσμο γιά τήν ἁρμονική λειτουργία του. Τό ἐκλαμβάνει ὡς ἕνα διαφορετικό τρόπο ἐνέργειας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός κρίνει σκόπιμο νά ἀλλάξει τρόπο δράσεως, νά ἐπέμβει προσωπικά στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου, μέ σκοπό τήν ἐνίσχυση τῆς ἀδυναμίας, τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ὅπως προβλέπει ἡ λυτρωτική θεία οἰκονομία Του. Θαῦμα λοιπόν εἶναι ἡ ἀναστολή τῆς

φθορᾶς, τῆς ἀσθένειας, τοῦ θανάτου μὲ μιά ἔκτακτη εὐεργεσία τοῦ Κυρίου μας. Ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας βρίθκει ἀπὸ θαυματουργικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς ἔκανε ἀναρίθμητα θαύματα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας ὡς προοίμιο τῆς θείας διδασκαλίας ἢ ὡς σφραγίδα πού ἐπικυρώνει τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ γνησιότητα τῶν Λόγων Του. Τὰ θαύματα, πού μέσα στοῖς ἱεροῦ κείμενο τῆς Καινῆς Διαθήκης ὀνομάζονται δυνάμεις, σημεῖα, τέρατα, θαυμάσια, παράδοξα, εἶναι ἐκδήλωση τῆς φιλανθρωπίας Του, ἀτρανταχτα καὶ ἀδιαμφισβήτητα σημεῖα τοῦ βασιλικοῦ Του ἀξιώματος, τρανές ἐκφάνσεις τῆς Θεότητος καὶ Παντοδυναμίας Του γιὰ τὴ λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀποδέσμευσή του ἀπὸ τοὺς χαλινοὺς τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀποστασίας.

Ἐρώτημα 2ο “Ποιὸς ἐπιτελεῖ τὰ θαύματα;”

Ἐγινε σαφές ἀπὸ τὰ προηγούμενα ὅτι αἴτιος τῶν θαυμάτων εἶναι πάντοτε ὁ Θεός. Μὲ τὴν ἐπίκληση τοῦ τρισαγίου ὀνόματος Του, πραγματοποιοῦν ἡ Παναγία Μητέρα Του, οἱ Θεοκῆρυκες Ἀπόστολοι καὶ ἡ πάντιμος χορεία τῶν Ἁγίων Του τὴν

ὅποιαδήποτε θαυματουργικὴ ἐπέμβαση. Μέσα ἀπὸ τὴν θαυματουργία δὲν ἔχουν στόχο τὴν προσωπικὴ προβολή τους γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὸ χάρισμα, ἀλλὰ τὴν κατάδειξη Ἐκείνου πού κατοικεῖ ἀνεκφοίτητα στὴν ὑπαρξή τους. Οἱ Ἅγιοι δὲν ὑπάρχουν γιὰ νὰ κάνουν θαύματα ἀλλὰ διενεργοῦν θαύματα γιὰ νὰ δείξουν τὸν Χριστό.

Δὲν ἀφήνουν οὔτε γιὰ μιά στιγμή νὰ πλανᾶται ἡ ὑπόνοια ὅτι ἐνεργοῦν θαύματα μὲ τὴ δική τους δύναμη. Ἡ συνείδηση τῶν Ἁγίων καὶ κατ' ἐπέκταση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅτι ὅλα γίνονται “Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος”. Στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων παρατηροῦμε ὅτι ὅταν τὸ πλῆθος εἶναι ἔτοιμο νὰ τοὺς προσκυνήσει ὡς Θεούς, ἐκεῖνοι βρῖσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ κηρύξουν τὸν σταυρωθέντα καὶ ἀναστάντα Κύριο.

Στὸ ὄνομα καὶ τὴν δύναμή Του γίνονται τὰ θαύματα (Πραξ, θ', 34).

Τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ συνεχίζεται ἀπὸ τοὺς Ἁγίους μέσα στὴν Ἐκκλησία. Τὰ θαύματα ἐπικυρώνουν τὸ κήρυγμα καὶ στερεώνουν τὴν πίστη.

Ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι ἀνεξάντλητο θὰ ἐπανέλθουμε σὺν Θεῷ στοῖς ἐπόμενα τεῦχος.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΧΗ ΤΟΥ ΨΥΧΙΚΩΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ἄρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

Στό προηγούμενο ἄρθρο θέσαμε τέσσερα ἐρωτήματα ἔναντι τῶν ὁποίων θά πρέπει νά σταθεῖ μέ εὐλικρίνεια ὁ ποιμένας-πνευματικός κατὰ τήν ἄσκηση τῆς ποιμαντικῆς του διακονίας πρὸς τοὺς ψυχικῶς ἀσθενεῖς ἀδελφούς του: Πῶς τοποθετεῖται ἔναντι τοῦ ζητήματος τῆς ψυχικῆς νόσου; Ποιός εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ ποιμαντικοῦ διαλόγου μέ τόν ψυχικῶς πάσχοντα ἀδελφό; Διαφέρει αὐτός ἀπό τοὺς λοιπούς πιστοὺς ὡς πρὸς τόν στόχο τῆς πνευματικῆς καθοδήγησης; Τελικά πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ ὑγεία ταυτίζονται ἢ διαφέρουν; Ἀπό τίς ἀπαντήσεις πού θά δώσει ὁ πνευματικός στὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματα θά προκύψει καὶ ἡ ἀνάλογη ποιμαντικὴ.

Πρὶν ἐπιχειρήσουμε μιὰ ἀπάντηση στὰ παραπάνω εἶναι ἀπαραίτητο νά διευκρινίσουμε τόν ὄρο “ποιμαντικὴ καθοδήγηση”, ὁ ὁποῖος δέν πρέπει νά ταυτίζεται μέ τό μυστήριον τῆς Μετανοίας καὶ Ἑξομολογήσεως. Ὁ χῶρος τοῦ μυστηρίου, κατ’ ἐξοχὴν τόπος συναντήσεως τοῦ ποιμένου-πνευματικοῦ μέ τόν ποιμαινόμενο-χριστιανό, δέν ἀποτελεῖ τόν μόνο χῶρο ποιμαντικῆς καθοδήγησης. Αὐτὴ μπορεῖ νά πραγματοποιεῖται καὶ μέσῳ ποικίλων ἄλλων εὐκαιριῶν προσωπικῆς συνάντησης στὰ πλαίσια τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἡ θεία λατρεία, ἡ κατηχητικὴ καὶ κηρυκτικὴ διακονία, τό φιλανθρωπικὸ ἔργο, ὅπως ἐξάλλου καὶ οἱ κατ’

οἶκον ἱεροπραξίες, ἀκόμη καὶ αὐτὴ μόνη ἢ παρουσία τοῦ ποιμένου μέσα στόν κόσμο (λ.χ. μιὰ βόλτα μόνο στήν ἀγορά ἢ μιὰ ἐπίσκεψη σέ κάποιον γραφεῖο) ἀποτελοῦν τόν χῶρο ἄσκησης τῆς ποιμαντικῆς καθοδήγησης. Δέν θά ἦταν ὑπερβολὴ νά ποῦμε ὅτι τά πάντα μέσα στήν Ἐκκλησίαν εἶναι ποιμαντικὴ. Ἐπομένως θά πρέπει νά ἐννοήσουμε τήν ποιμαντικὴ καθοδήγηση μέ διαστάσεις εὐρύτερες αὐτῶν τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἑξομολογήσεως.

Μετά τήν ἀπαραίτητη αὐτὴ διασαφήση ἄς σταθοῦμε ἔναντι τοῦ πρώτου ἐρωτήματος, τοῦ πῶς δηλαδή τοποθετεῖται ὁ ποιμένας-πνευματικός ἔναντι τοῦ ζητήματος τῆς ψυχικῆς νόσου. Τό ἐρώτημα εἶναι σημαντικό διότι συναντοῦμε μεταξύ τῶν ποιμένων ἓνα φάσμα τάσεων καὶ νοοτροπιῶν, ἀπό τήν πλήρη ἄρνηση τῆς ἔννοιας τῆς ψυχικῆς νόσου, πού ἐκφράζει τό ἓνα ἄκρο τοῦ φάσματος, μέχρι τήν υἰοθέτηση μεθόδων καὶ πρακτικῶν τῶν ψυχικῶν ἐπιστημῶν (λ.χ. ψυχανάλυση) κατὰ τήν πνευματικὴ καθοδήγηση, πού ἐκφράζει τό ἄλλο.

Ἡ ἄρνηση τῆς ἔννοιας τῆς ψυχικῆς νόσου γίνεται συνήθως ἀπό λόγους “παραδοσιακότητος”. Ἡ ψυχικὴ νόσος δέν ἀπορρίπτεται ἀλλὰ ἀνάγεται σέ “πνευματικά” αἷτια. Μέ μιὰ φονταμενταλιστικὴ καὶ προτεσταντίζουσα προσέγγιση τοῦ εὐαγγελίου ψυχικὴ νόσος καὶ δαιμονοπληξία

ταυτίζονται. Ἔτσι γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ “δαιμονιζομένου” ἀσθενοῦς ἐξαρχοῦν τὰ ἁγιαστικά μέσα τῆς ἐκκλησίας. Ἡ καταφυγὴ σὲ ἰατρικὴ φροντίδα εἶναι “ἐκκοσμίκευση” καὶ ἀποτελεῖ “πνευματικὸ κίνδυνο”. Ἡ λήψη φαρμάκων εἶναι περιττὴ, ἀφοῦ ἀρκεῖ ἡ θεία χάρις γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ ἀσθενοῦς.

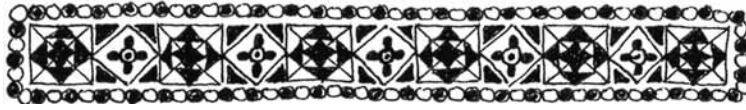
Σίγουρα κάθε ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀσθένεια ἔχει τὴ ρίζα τῆς στὴν ἁμαρτία. Κανεὶς ὅμως δὲν ἀποκαλεῖ δαιμονισμένο κάποιον πού πάσχει λ.χ. ἀπὸ καρκίνο. Θὰ πρέπει νὰ κατανοήσουμε ὅτι καὶ οἱ ψυχικὲς ἀσθένειες εἶναι τῆς αὐτῆς τάξεως μὲ τὶς σωματικὲς καὶ χρήζουν θεραπείας καὶ καταφυγῆς στὸν εἰδικό. Ἡ ποιμαντικὴ ἐμπειρία πολλῶν πνευματικῶν μπορεῖ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ πόσο ἐπικίνδυνη εἶναι αὐτὴ ἡ ἄρνηση τῆς ψυχικῆς νόσου ἐν ὀνόματι τοῦ εὐαγγελίου!!! Ἡ ἐγκατάλειψη τῆς φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς λόγῳ “πνευματικότητος” μπορεῖ νὰ ἐπιφέρει ὀπισθοδρόμηση στὴν πορεία τοῦ ἀσθενοῦς πρὸς τὴν θεραπεία. Ἐκτὸς αὐτοῦ, ἀφοῦ ὁ χριστιανὸς μας νοσεῖ, εἶναι πολὺ πιθανόν καὶ ἡ θρησκευτικὴ πού θὰ ἀναπτύξῃ νὰ εἶναι ἐξίσου νοσηρὴ.

Στοὺς ἀντίποδες τῆς παραπάνω προσέγγισης βρίσκεται ἡ ἀποδοχὴ τῶν μεθόδων τῶν ψυχικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τους στὴν ποιμαντικὴ πράξη. Σίγουρα εἶναι πολλαπλά ὠφέλιμο γιὰ τὸν πνευματικὸ νὰ γνωρίζῃ τὰ συμπτώματα τῶν ψυχικῶν νοσημάτων ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ διακρίνῃ ἓνα ψυχικὸ νόσημα ἀπὸ τὸν δαιμονισμό, καὶ νὰ μπορεῖ ἀκολούθως νὰ παραπέμψῃ, ἂν αὐτὸ χρειάζεται, τὸν χριστιανὸ σὲ κάποιον εἰδικό. Εἶναι ὅμως λάθος νὰ ὑποκαταστήσῃ ὁ πνευματικὸς τὸν

εἰδικό γιὰτὶ καὶ ὁ ρόλος του εἶναι διαφορετικὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ γνώσεις του δὲν ἐπαρκοῦν. Ἀκόμη κι ὅταν ἔχει τὶς γνώσεις δὲν θὰ πρέπει νὰ συγχέῃ τοὺς ρόλους. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι συνήθως οἱ πνευματικοὶ ἐκείνοι πού εἶναι ψυχοθεραπευτὲς καὶ ψυχίατροι δὲν ἐξομολογοῦν τοὺς ἀσθενεῖς τους καὶ δὲν δέχονται σὲ ἰατρεῖο τους τὰ πνευματικὰ τους παιδιά, διατηρώντας τὴ διάκριση τῶν δύο ρόλων, πού εἶναι, βεβαίως, ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη ἐνάσκησή τους.

Ἡ ὀρθοδοξία δὲν εἶναι ἡ ὁδὸς τῶν ἄκρων ἀλλὰ ὁ δρόμος τῆς συνθέσεως καὶ τῆς μεσότητος. Ἔτσι καὶ στὴν περίπτωση τῆς ψυχικῆς νόσου θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε αὐτὴ τὴ μέση καὶ βασιλικὴ ὁδὸ τῆς διακρίσεως καὶ νὰ μὴν ἀρνούμεθα μὲν τὴν ψυχικὴ νόσο, οὔτε νὰ “ψυχολογικοποιῶμε” τὴν πνευματικὴ πορεία τοῦ χριστιανοῦ μέσα στὴν ἐν Χριστῶ ζωὴ, ἀλλὰ νὰ στεκόμαστε μὲ εὐαισθησία καὶ ἐγρήγορη ἀπέναντι στὸν πάσχοντα ἀδελφό. Ὅταν χρειάζεται νὰ τὸν παραπέμψουμε σὲ κάποιον εἰδικό τῶν ψυχικῶν ἐπιστημῶν αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ γίνεται μὲ περίσκεψη, σύνεση καὶ διακριτικότητα. Ἡ παραπομπὴ στοὺς εἰδικούς, ὅταν χρειάζεται, δὲ σημαίνει ἄρνηση τῆς θείας χάριτος. Ἀπεναντίας εἶναι τὸ ἐλάχιστο ἀνθρώπινο πού πρέπει νὰ γίνῃ, γιὰ νὰ προσθέσῃ στὴ συνέχεια ὁ Θεὸς τὸ μέγιστο καὶ θεῖο, τὸν πλοῦτο τῆς χάριτος.

Μὲ τὰ παραπάνω δὲν ἐξαντλήσαμε τὸ θέμα μας, χρειάζεται νὰ ἐπανέλθουμε καὶ θὰ τὸ πράξουμε σὲ ἑπόμενον.

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΖΕΙ

Ἄρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδου

Ἱεροκήρυκος

Ἦρθε πάλι ὁ Σεπτέμβριος, ὁ πρῶτος μήνας τοῦ φθινοπώρου. Τελείωσαν οἱ θερινές διακοπές γιὰ ὄλους, μὰ προπαντός γιὰ τὴ νεολαία μας. Τὰ κλειστά, τὸ καλοκαίρι, σχολικά συγκροτήματα ξαναζωντανεύουν γεμίζοντας ἀπὸ τίς παιδικές καὶ ἐφηβικές φωνές. Μιά νέα σχολικὴ χρονιά λοιπὸν ἀρχίζει. Μιά καινούρια χρονιά στὴ ζωὴ κάθε νέου καὶ νέας. Χρονιά πού ἀποτελεῖ σκαλοπάτι πού ὀδηγεῖ στὴν ἐκπλήρωση ὀνείρων καὶ τὴν πραγματοποίηση προσδοκιῶν. Ἡ σχολικὴ ζωὴ εἶναι ζωὴ γεμάτη ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον. Ἐλπίδες πού ἔχουν τὰ νειάτα νὰ κάνουν τὸ αὔριο πού ξημερώνει, καλύτερο ἀπὸ τὸ χθές πού δύνει.

Γιὰ νὰ γίνουν ὁμως αὐτές οἱ ἐλπίδες πραγματικότητα, χρειάζεται ἀγῶνας καὶ προσπάθεια, κόπος καὶ μόχθος. Χρειάζεται ἡ νεότητα νὰ μὴν ἀφήνει νὰ περνάει ἄσκοπα ὁ χρόνος καὶ νὰ σπαταλᾶται σὲ μετριότητες ἢ μήπως καὶ ματαιότητες. Γιατί ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα σφάλματα τοῦ νέου ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι τὸ σκότωμα τοῦ χρόνου. Ὁ χρόνος καὶ μάλιστα ὁ σχολικὸς προσφέρει εὐκαιρίες. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ σωστὴ ἐκμετάλλευση καὶ ἀξιοποίησή του πού θὰ ὀδηγήσει στὴν πρόοδο. Τὰ νεανικά χρόνια εἶναι περίοδος μαθήσεως καὶ καταρτίσεως. Ὅχι μόνο σὲ γνώση ἀλλὰ καὶ σὲ πίστη, σὲ ἀρετὴ, σὲ ἰδανικά πού τόσο πᾶνε νὰ ἐκλείψουν στὴν σύγχρονη ἐποχὴ πού ζοῦμε. Καὶ τὸ σύγχρονο σχολικὸ περιβάλλον πού εἶναι φορέας τοῦ πνεύματος τῶν γνώσεων καὶ τῆς διακίνησης

τῶν ἰδεῶν, θὰ πρέπει νὰ κρατήσῃ καὶ νὰ μεταδώσῃ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα τῆς παραδόσεως μας, τῆς ἱστορίας μας, τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ μας, τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος μας γιὰ νὰ διασφαλίσῃ στὴ νέα γενιά ἓνα σίγουρο παρὸν καὶ ἓνα ἐλπιδοφόρο μέλλον.

Ἡ νέα γενιά σήμερα εἶναι ἀνήσυχη, δὲν ἀνέχεται περιορισμούς καὶ θέλει μέσα σὲ λίγα χρόνια νὰ τὰ ζῆσῃ ὅλα. Ὅμως εἶναι ἀδύνατο μέσα στὰ μαθητικά καὶ ἐφηβικά χρόνια νὰ ἀποκτήσῃ ἐμπειρίες μιᾶς ὀλόκληρης ζωῆς. Ἡ ἀδυναμία αὐτὴ πού στό μυαλό ἐνός νέου ἀνθρώπου ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐλευθερία, ὀδηγεῖ πολλές φορές σὲ λάθος δρόμους καὶ ἁμαρτωλές καταστάσεις. Καὶ ὅπως σὲ ἓνα ἀεροπλάνο πού πετάει σὲ μεγάλο ὕψος μιὰ μηχανικὴ βλάβη ἢ ἓνα ἀνθρώπινο σφάλμα τὸ τσακίζει στὴν γῆ, γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω ἓνα τραγικὸ παράδειγμα τῶν ἡμερῶν αὐτῶν- ἔτσι καὶ στὴν νεότητα, ἓνα κακό σχολικὸ περιβάλλον ἢ ἡ ἴδια ἢ νεανικὴ ἐπιπολαιότητα γίνεται αἰτία καταστροφῆς.

Μιά καινούρια σχολικὴ χρονιά ἀρχίζει. Ἐνας ἀνηφορικὸς δρόμος εἶναι διάπλατα ἀνοιχτός. Σηκῶστε ἀγαπητοί μου νέοι καὶ νέες τὸ βλέμμα ψηλά στὸν οὐρανὸ καὶ μὲ τὴν εὐλογία καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ξεκινήστε τὴν δύσκολη πορεία σας. Γιὰ νὰ πάει μπροστὰ ἡ πατριδα μας.

Χάρη σὲ ἐσᾶς τοὺς σημερινούς μαθητές, τοὺς αὐριανούς πολίτες αὐτῆς τῆς χώρας. Ἐμπρός, τὸ μέλλον σᾶς ἀνήκει.

ΜΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Δημήτρη Μαυρίδη
Μηχανικού

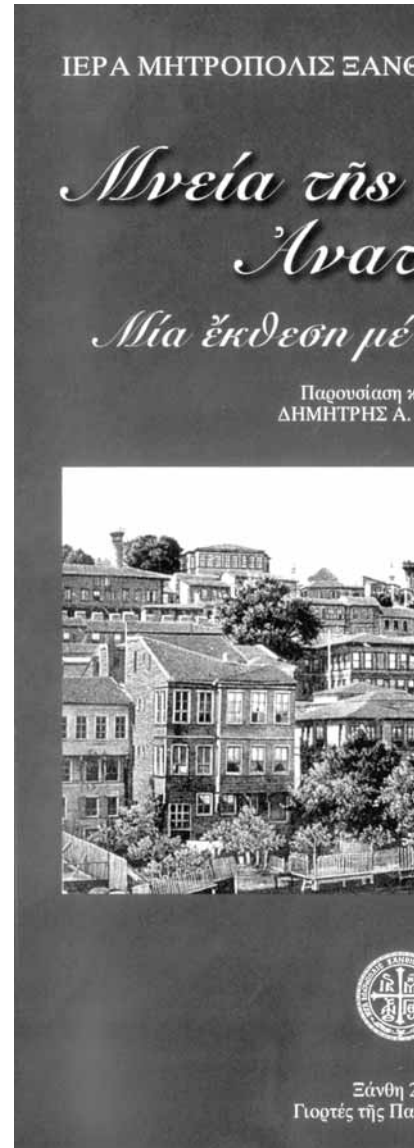
Αναφερόμενοι στην καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή ἐννοοῦμε τούς ἀκμαίους ἑλληνικούς πληθυσμούς, οἱ ὅποιοι ἱστορικά κατοικοῦσαν ἔξω ἀπό τό νότιο τμήμα τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου καί κυρίως ἀνατολικά τοῦ Αἰγαίου. Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή εἶναι ἡ δική μας Ἀνατολή, αὐτή πού ἔχει καί ἑλληνικό χαρακτήρα καί αὐτή πού ἀπλώνεται στους γεωγραφικούς χώρους τῆς ἱστορικῆς παρουσίας τῆς οἰκουμένης Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.

Τούς πρώτους τρομερούς αἰῶνες μετὰ τὴν τουρκική κατάκτηση ἀκολούθησε ἡ ἀνασύνταξη τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν καί ἡ ἀναγέννηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μὲ τὴν ἐπίδραση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Διαφωτισμοῦ, τό οἰκονομικό ἐνδιαφέρον τῶν Δυτικῶν καί μέ τίς προσπάθειες γιά ἐκσυγχρονισμό τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐμφανίζονται κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα συνθήκες, οἱ ὁποῖες ἐπιτρέπουν τὴ δημιουργία μιᾶς ρωμαϊκῆς ἐμπορευματικῆς τάξης καί τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας. Τὴν ἴδια ἐποχή, μέ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ἢ ἴδρυση σχολείων καί ἡ ἐκδοση βιβλίων παίρνουν τὴ μορφή πλημμυρίδας. Οἱ ἄπιστοι Ρωμηοί, -ὑπήκοοι δεύτερης κατηγορίας-, ἀνέρχονται καί γίνονται σημαντικό τμήμα τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Παράλληλα, οἱ δημογραφικὲς συνθήκες στοῦ Αἰγαίου καί τὴν ἠπειρωτικὴ Ἑλλάδα βοηθοῦν σὴ μετανάστευση ἑλληνικῶν πληθυσμῶν πρὸς τὴ Θράκη καί τὴ Μικρὰ Ἀσία. Οἱ αὐτόχθονες κοινότητες τῶν Ρωμηῶν εὐημεροῦν καί νέες κοινότητες δημιουργοῦνται. Μία ἑλληνικὴ οἰκουμένη ἐμφανίζεται ξανά στὸν τεράστιο γεωγραφικό χώρο πού ὀρίζει ἡ Ἀνατολικὴ Μεσόγειος, τό Αἰγαίο Πέλαγος καί ὁ Εὐξείνους

Πόντος. Ἕνας κόσμος συσπειρωμένος γύρω ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καί ὀργανωμένος σὲ κοινότητες. Οἱ Ἕλληνες τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς ἐπιτυγχάνουν μορφές ἀστικοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ χωρὶς νὰ χάσουν τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά τους καί διαπρέπουν σὴν παιδεία, τό ἐμπόριο καί τὴν οἰκονομία.

Ὡς ἀποτέλεσμα, οἱ ἑλληνικὲς κοινότητες τῆς Ἀνατολῆς συνιστοῦν σημαντικό τμήμα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας (τό 13% σύμφωνα μέ τὴν ἀπογραφή τοῦ Πατριαρχείου τό 1912) καί δημιουργοῦν μιὰ πραγματικότητα, σὴν ὁποία εἶναι μὲν πολιτικά ὑποταγμένες, γίνονται, ὅμως, οἰκονομικά κυρίαρχες καί κοινωνικά καί πολιτιστικά ἀνεξάρτητες.

Μετὰ τὴν ἀσύλληπτης ἔκτασης, τρομερῆ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ δὲν ὑπάρχει πλέον ἡ ἑλληνικὴ

οικουμένη και τό Γένος τῶν Ἑλλήνων βρῖσκεται περιορισμένο στά ὄρια ἑνός ἔθνικοῦ κράτους.

Πρέπει νά κατανοήσουμε ὅτι ὁ ἐκτεταμένος προστατευόμενος παραδοσιακός οἰκισμός τῆς Ξάνθης εἶναι τό καλύτερα διατηρούμενο δείγμα τῆς κοινοτικής ὁργάνωσης τῶν Ἑλλήνων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς πού ὑπάρχει στόν ἑλλαδικό χῶρο.

Παράλληλα μέ τήν κύρια φροντίδα τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης

καί Περιθεωρίου θεωρεῖ ὅτι πρέπει νά συμβάλλει στήν ἱστορική καί ἔθνική αὐτογνωσία, ἡ ὁποία εἶναι ἰδιαίτερα πολύτιμη καί ἀναγκαῖα στήν ἀκριτική περιοχή τῆς Θράκης. Στό πλαίσιο αὐτό ἡ Ἱερά Μητρόπολις λαμβάνει φέτος μέρος στίς ἐτήσιες “Γιορτές τῆς Παλιάς Πόλης”, οἱ ὁποῖες ὁργανώνονται κάθε Σεπτέμβριο ἀπό τόν Δήμο τῆς Ξάνθης. Ἡ συμμετοχή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας στίς γιορτές αὐτές εἶναι ἡ ἔκθεση φωτογραφιῶν μέ τίτλο “Μνεῖα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς”, ἡ ὁποία στεγάζεται στήν Πινακοθήκη τοῦ Δήμου Ξάνθης καί ἡ ὁποία εἶναι μία ἔκθεση πού σκοπεύει νά προβάλει τόν βίο καί τόν

πολιτισμό τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς καί τήν προσφορά τους στήν πολιτιστική καί ἱστορική μας ταυτότητα.

Παρόμοια φωτογραφική ἔκθεση διοργάνωσε τό Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν τό 1974 μέ τήν εὐκαιρία τῶν 50 χρόνων ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή καί πάλι τό 2002 μέ τήν εὐκαιρία τῶν 80 χρόνων ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή. Σέ ἀμφοτέρους τίς ἐκθέσεις παρουσιάστηκε τό ἔργο πού ἐμφύχωσε καί ὁργάνωσε ἡ Ξανθιώτισσα Μέλπω Μερλιέ-Λογοθέτη.

Ἡ ἔκθεση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καί Περιθεωρίου ἀποτελεῖται ἀπό 130 περίπου χαρακτηριστικές φωτογραφίες, πολλές ἀπό τίς ὁποῖες εἶναι ἀνέκδοτες καί ὁργανώνεται σέ ἐνότητες. Γίνεται ἐκτενής ὑπομνηματισμός τῶν φωτογραφιῶν καί δίδεται ἀναλυτικός σχολιασμός τῶν θεμάτων σέ 20 πίνακες. Σημαντική εἶναι ἡ παρουσίαση τῶν πληθυσμιακῶν στοιχείων, τά ὁποῖα κατέγραψε ἡ ἀπογραφή πού διενήργησε τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τό 1910-1912. Περιεκτικά παρουσιάζονται τά ἰδεολογικά στηρίγματα τῶν Ρωμηῶν τῆς Ἀνατολῆς, ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας ὡς κράτους καί ὁδηγοῦ τοῦ Γένους, ἡ οἰκονομία, ὁ ἀστικός πολιτισμός, ἡ κοινοτική ὁργάνωση, ἡ συλλογική ὁργάνωση καί ἡ παιδεία πού πρόσφεραν οἱ ἑλληνικές κοινότητες τῆς Ἀνατολῆς. Γίνεται μετά μία γεωγραφική ἐπισκόπηση, ἡ ὁποία περιλαμβάνει σέ ἐνότητες τήν περιφέρεια τῆς Κωνσταντινούπολης, τήν Ἀνατολική Θράκη, τή Δυτική καί Βορειοδυτική Μικρά Ἀσία, τήν Κεντρική Μικρά Ἀσία καί τόν Πόντο. Περιλαμβάνονται τρεῖς χάρτες. Ἡ ἔκθεση κλείνει μέ φωτογραφίες ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή καί τήν ἐπική προσπάθεια ἐγκατάστασης τῶν προσφύγων τῆς Ἀνατολῆς στήν εὐρωπαϊκή Ἑλλάδα.

Ἡ ἔκθεση συνοδεύεται ἀπό κατάλογο πού περιλαμβάνει σχολιασμένες τίς περισσότερες φωτογραφίες καί τά κείμενα τῆς ἔκθεσης.

ΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

καθ' ἡμᾶς
τοῦ
φωτογραφίες

αὐτῆς σκόλια:
ΜΑΥΡΙΑΔΗΣ

2005
λιάς Πόλης

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεύχος

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

Τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ χειρόγραφα τῆς Μονῆς ἐκδηλώθηκε γιὰ πρώτη φορά, σύμφωνα μὲ τὰ μέχρι τώρα γνωστά, μὲ ἀφορμὴ μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ μητροπολίτου Ξάνθης Διονυσίου Μπίστη στὸ περιοδικὸ “Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια” πού ἀφοροῦσε, πιθανότατα, χειρόγραφο τῆς μονῆς Παναγίας Καλαμοῦς. Στὴν κατακλείδα τοῦ σημειώματος πού ἔγραψε στὸ παραπάνω περιοδικό, πιθανότατα, ὁ Μανουὴλ Γεδεών, ἐκφράζεται ἡ εὐχὴ ὅπως οἱ δυνάμενοι τῶν ὁμογενῶν συλλέξουν καὶ περισώσουν τὰ τεκμήρια καὶ τὶς μαρτυρίες, τὰ μνημεῖα τῆς πατρώας εὐκλείας. Τὴν εὐχὴ τοῦ Μανουὴλ Γεδεών ἐκμεταλλεύθηκε δύο δεκαετίες ἀργότερα ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου, πρωτοσυγγέλλος τότε τῆς Μητροπόλεως Ξάνθης, καὶ συνέταξε κατάλογο τῶν χειρογράφων τῶν μονῶν Παναγίας Καλαμοῦς καὶ Ἀρχαγγελιώτισσας ὁ ὁποῖος δημοσιεύθηκε στὸ ἔγκυρο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ *Byzantinische Zeitschrift*.

Θὰ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι οἱ περισσότεροι κώδικες τῆς μονῆς εἶναι χαρτῶοι τοῦ 16ου αἰῶνα καὶ μόνον τέσσερις εἶναι μεμβράνινοι τοῦ 12ου αἰῶνα.

Τὰ χειρόγραφα, καθὼς καὶ ἄλλα κειμήλια τῆς Μονῆς, διερπάγησαν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς πρώτης Βουλγαρικῆς κατοχῆς, ὅταν μετὰ τὴν συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου ἢ Δυτικῆ Θράκη περιήλθε στους Βουλγάρους. Οἱ Βούλγαροι κατὰ τὴν περίοδο τῆς Κατοχῆς ἐστράφησαν, τόσο κατὰ τοῦ κλήρου καὶ τῶν ναῶν τῆς

περιοχῆς ὅσο καὶ κατὰ τῶν Μονῶν τῆς Ξάνθης. Μαρτυρεῖται ὅτι πυροπολήθηκαν οἱ Μονὲς Ταξιαρχῶν, Παναγίας Καλαμοῦς καὶ Παναγίας Ἀρχαγγελιώτισσας. Ἀπὸ τὶς Μονὲς ἀνηρπάγησαν τὰ διασωζόμενα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη χειρόγραφα καὶ ἄλλα κειμήλια. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ κατεστράφησαν ἢ ἐπωλήθησαν, ἄλλα δὲ μετεφέρθησαν στὴ Βουλγαρία, ὅπου γιὰ πολλὲς δεκαετίες ἐκρύβησαν καὶ ἀποσιωπήθηκε ἡ ὑπαρξὴ καὶ κατοχὴ τους ἀπὸ τοὺς ὁμοδόξους γείτονες. Γιὰ πολλὰ χρόνια τὰ χειρόγραφα αὐτὰ ἐθεωροῦντο χαμένα καὶ μόλις τὸ ἔτος 1966 κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς χιλιοστῆς ἑκατοστῆς ἐπετείου τῆς δράσεως τῶν φωτιστῶν τῶν Σλαύων, Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἀπεκαλύφθη ἡ ὑπαρξὴ τῶν χειρογράφων στὴν Σόφια. Τὶς τελευταῖες δεκαετίες κατέστη γνωστὸν ὅτι ἀπόκεινται στὸ Πατριαρχικὸ Ἰνστιτούτο Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ Ἀρχείων τῆς Σόφιας. Ὁ Γεώργιος Στογιόγλου, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τὸ Ἰνστιτούτο αὐτὸ στὴν Σόφια καὶ μελέτησε τὰ χειρόγραφα, ἀναφέρει ὅτι ὑπάρχουν σὲ μιὰ συλλογὴ ἑλληνικῶν καὶ σλαβικῶν χειρογράφων, ἐντύπων, ἀρχετύπων καὶ παλαιοτύπων πού συγκεντρώθηκαν ἀπὸ διάφορες βιβλιοθήκες τῶν Βαλκανίων. Σύμφωνα μὲ τὸν παραπάνω ἐρευνητὴ, οἱ Βούλγαροι τὰ χειρόγραφα αὐτὰ φέρουν σὲ ὀρισμένες περιπτώσεις ἀφελεῖς ἀλλοιώσεις στὰ σημειώματα καὶ στὴν ταυτότητά τους. Εἶναι καταχωρημένα ἀνάμεσα στους κωδικούς ἀριθμούς 163 καὶ 597, ἀνάμεσα σὲ

ἄλλα χειρόγραφα καὶ ἔντυπα.

Ὁ κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς μονῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης πού παρατίθεται στὴν παρούσα ἐργασία ἀκολουθεῖ τὶς περιγραφές τοῦ Χρυσοστόμου Χατζησταύρου καὶ τοῦ Λίνου Πολίτου καὶ τὴν τελευταία συμπλήρωση τοῦ Γεωργίου Στογιόγλου, τὴν ὁποία ὀλοκλήρωσε ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ ἐπιτόπια ἔρευνα στὴν Βουλγαρία.

-Περιέχει ἔργα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Περγαμηνὸς κώδικας, διαστάσεων 31X23 καὶ 488 σελίδων. Ὁ Λ. Πολίτης τὸν χρονολογεῖ στὸν 12ο αἰώνα. Ἀντίθετα ὁ Χατζησταύρου τὸν χρονολογεῖ στὸν 15ο αἰώνα, ἐνῶ στὸν κολοφῶνα τοῦ κώδικα ὑπάρχει ἡ χρονολογία (1473).

-Εὐχολόγιο. Ἀκέφαλος καὶ κολοβὸς χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 44X26 καὶ 756 σελίδων. Χρονολογεῖται στὸν 14ο αἰώνα καὶ πρόκειται γιὰ λειτουργικὸ χειρόγραφο.

-Περιέχει ἀνθολόγιο Μηναίου Σεπτεμβρίου-Αὐγούστου. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 31X22 καὶ 432 σελίδων. Χρονολογεῖται στὰ 1557. Στὸ τέλος διαβάζεται ἡ ἀκόλουθη σημείωση: Μέμνησο θνητὴ καθαρὸς ἐκ καρδίας Γεωργίου τάχα τε καὶ πρωτονοταρίου. ὁ Χριστὸς αὐτὸς ἐστὶν ἀρχὴ καὶ τέλος. θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Γεωργίου ἱερὸς πόνος. Καὶ ἐπίσης ἡ ἀκόλουθη: Ἐτελειώθη παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ Γεωργίου ἱερέως καὶ πρωτονοταρίου ἐπὶ ἔτους ζξ'ς' Νοεμβρίου α (1557). Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ Γεώργιος ἱερεὺς καὶ πρωτονοτάριος.

-Τριῶδιον. Ἀκέφαλος χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 26X24 καὶ 404 σελίδων. Χρονολογεῖται στὸν 15ο αἰώνα. Στὸ τέλος διαβάζεται μεταγενέστερο σημεῖωμα ἔτους ζα', ἰνδ. α' (1493).

-Ψαλτήριον. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 31X22 καὶ σελίδων 444. Χρο-

νολογεῖται στὰ 1558. Ἡ στάχωση εἶναι σύγχρονη μὲ τὸ χειρόγραφο. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος. Στὸ παράφυλλο τῆς ἀρχῆς διαβάζεται τὸ ἀκόλουθο ἐξαιρετικὰ καλλιγραφημένο κτητορικὸ σημεῖωμα: Ἐτοῦτο τὸ ψαλτήρι ὑπάρχη τῆς Παναγίας τῆς Ἀρχαγγελιότ (ισσας) καὶ εἶ τις ... Στὸ τέλος τοῦ τεύχους ὑπάρχει ἡ παρακάτω σημείωση τὴν ὁποία ἀντιγράφει ὁ Χατζησταύρου: Τέλος τῷ θεῷ δόξα. - ἔτος ζξξ. / μηνὶ Σεπτεμβρίου κδ. Νεοφύτου ἀρχιερέως (μοναχοῦ) (1558).

-Μηναιὸν Νοεμβρίου. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 31X24 καὶ 565 σελίδων. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος. Στὸ τέλος τοῦ τεύχους διαβάζεται: Μηνὸς τοῦ Νοεμβρίου τέλος. / + Νεοφύτου Ἀρχιερέως. ἔτος ζξ'ς' / μηνὶ Φεβρουαρίου ἐννάτη (1558). Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου καταγράφει καὶ τὴν παρακάτω σημείωση: + Τὸ παρὸν μηναιὸν ἐστὶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς κεκλημένης Ἀρχαγγελιώτισσας, ἄνωθεν τῆς πόλεως Ξάνθης.

-Μηναιὸν Ὀκτωβρίου. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 30X20 καὶ 460 σελίδων. Χρονολογεῖται στὰ 1558. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος.

-Μηναιὸν Ἰουνίου. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 31X22 καὶ 379 σελίδων. Χρονολογεῖται στὰ 1558. Στὸ τέλος διαβάζεται ἡ ἀκόλουθη ἐνθύμησις γιὰ θάνατο: ἐν τῇ παρουσίᾳ μάνδρα τῆς Παναγίας τῆς ἐπονομαζομένης Ἀρχαγγελιώτισσας ἐν ἔτει 7108 (1600). Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος.

-Μηναιὸν Ἰουλίου. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 31X22 καὶ 539 σελίδων. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος. Στὸ τέλος σημειώνεται: Ἐτους ζξξ - ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ λ. Νεοφύτου ἀρχιερέως (μοναχοῦ) (1558).

Συνεχίζεται

ΤΟ “ΓΛΥΚΥ ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑ”

Ἀρχιμ. Ἀθηνάγορου Καραμαντζάνη
Ἱεροκήρυκος

Γλυκὺ ὄνομα καὶ πράγμα” ἀποκαλεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος τὴν εἰρήνην, τὸ ὑπέρτατο αὐτὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Ὅπως βλέπουμε στὸ Εὐαγγέλιο, ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, τὸ πρῶτο πράγμα πὺν χαρίζειε στοὺς μαθητὲς του εἶναι ἡ εἰρήνη. “Εἰρήνη ὑμῖν”, τοὺς λέγει (Ἰω. 20, 19). Καὶ αὐτὸ τὸ ἄγγελμα ἀκούγεται ἔκτοτε πρὸς ὅλον τὸν κόσμον μέσω τῆς Ἐκκλησίας. Εἰρήνη ἄς εἶναι σὲ ὅλους! Αὐτὴ ἡ εἰρήνη εἶναι ἡ πρώτη καὶ ὑπέρτατη ἀνάγκη τοῦ κόσμου μας σήμερα. Ἐνῶ ἔχουμε ὅλα τὰ ἀγαθὰ, αὐτὸ τὸ πάντιμο ἀγαθὸ μᾶς λείπει. Πόλεμοι καὶ ἀκαταστασίες, ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ καὶ τρομοκρατία, καταδυνάστευσις καὶ ἐχθροπραξίες, μαστίζουσι δυστυχῶς σήμερα τὴν ζωὴ ὅλων τῶν λαῶν. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, παρ’ ὅλον ὅτι ἐφθασε στὰ ἄστρα, δὲν κατόρθωσε ἀκόμη νὰ εἰρηνεύσῃ μετὰ τὸν πλησίον του. Ἀκόμη καὶ ἀδέλφια μισοῦνται ἄσπονδα καὶ ὄχι σπανίως ἀλληλοεξοντώνονται. Δύο ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ συζητήσουν ἀρμονικὰ καὶ εἰρηνικὰ. Καὶ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Τί νὰ φταίῃ ἄραγε γι αὐτὴ τὴν κακοδαιμονία; Ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία πὺν ἡ εἰρήνη εἶναι μὲν τὸ παμπόθητο ὄνειρο τῆς ἀνθρωπότητος, παραμένει ὅμως ἀπραγματοποίητο; Ἡ αἰτία εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει εἰρήνη μετὰ τὸν Θεό. Τὰ ἔχει χαλάσει μετὰ τὸν Πλάστη του. Οἱ σχέσεις του μετὰ τὴν Πηγὴ τῆς Ζωῆς καὶ τῆς εὐτυχίας του ἔχουν δυστυχῶς διασαλευθεῖ. Καὶ εἶναι ἐπόμενο ὅταν κανεὶς τὰ χαλάει μετὰ τὸν Θεό, νὰ μὴν τὰ πηγαίνει καλὰ καὶ μετὰ τὸν συνάνθρωπό του, ἀκόμη δὲ καὶ μετὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἡ μεγαλύτερη τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου: ἡ ἐσωτερικὴ του διάσπασις.

Ὁ Χριστὸς ὅμως μετὰ τὸ ἔργο Του ἐπάνω στὸ σταυρὸ καὶ μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ μεγάλο ἐπέτυχε: νὰ συμφιλιώσῃ τὸν ἄνθρωπο μετὰ τὸν Θεό. Νὰ τοῦ

δώσῃ τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκαταστήσῃ ὁμαλὲς σχέσεις καὶ μάλιστα υἱικὲς μετὰ τὸν Οὐράνιο Πατέρα καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἔτσι τὴν εἰρήνην. Ὁ Χριστὸς ἔγινε ὁ Μεγάλος εἰρηνοποιὸς μας (Ἐφεσ. 2, 14). Ὅταν δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰρηνεύει καὶ ζεῖ ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τὸν Θεό, σὰν φυσικὴ συνέπεια ἐρχεται ἡ ὁμαλὴ ζωὴ του μετὰ τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν πράττει τίποτε πὺν τὸ ἀπαγορεύει ὁ Θεὸς καὶ πὺν βλάπτει τὸν πλησίον του. Ἐτσι, ζεῖ εἰρηνικὰ μετὰ τὸ περιβάλλον του. Μὴ κάνοντας δὲ τὸ κακὸ σὲ κανένα, εἰρηνεύει ἐσωτερικὰ μετὰ τὸ περιβάλλον του. Ἡ συνειδησή του δὲν τὸν ἐλέγχει, καὶ ἀπολαμβάνει τὴν ἡρεμία καὶ τὴν ἀνάπαυση πὺν εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἀγαθὸ σ’ αὐτὸν τὸν κόσμον. Ἐτσι βλέπει ἡ Ἐκκλησία τὴν εἰρήνην. Δὲν τὴν θεωρεῖ ἀπλὴ συνθήκη καὶ τυπικὴ συμφωνία μεταξὺ τῶν λαῶν ἢ τῶν ἀτόμων. Αὐτὴ εἶναι χάριτην εἰρήνην, δηλαδὴ ψεύτικη καὶ προσωρινή. Ἀλλὰ διδάσκει ὅτι ἡ εἰρήνη προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ μόνον ἀπὸ τὸν Θεό. Πηγάζει ἀπὸ Ἐκεῖνον, διέρχεται ἀπ’ τὴν καρδιά τοῦ ἀναγεννημένου χριστιανοῦ γιὰ νὰ καταλήξῃ στὸν πλησίον μας. “Εἰρήνη ὑμῖν” λοιπὸν φωνάζει ὁ Κύριός μας. Εἰρήνη μετὰ τὸν Θεό. Εἰρήνη μετὰ τὸν ἑαυτό σας. Εἰρήνη μετὰ τὸν ἀδελφό σας. Πι’ αὐτὸ καὶ ἡ Ἁγία Ἐκκλησία μας συνεχῶς παρακαλεῖ: “Κύριε, εἰρήνη δὸς ἡμῖν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς ὡς μόνος Οἰκτίρων”.

Ἀδελφέ μου ἐπίτρεψέ μου νὰ σὲ ρωτήσω: Ἐσὺ ἔχεις εἰρήνη μέσα σου; Ἄν ὄχι, γιατί; Τί φταίει; Προσπάθησε νὰ βρῆς τὴν αἰτία. Μήπως ἡ ἁμαρτία πὺν χωρίζει ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ γεμίζει ἐνοχὲς τὴν καρδιά μας σὲ ταλαιπωρεῖ; Τρέξε γρήγορα στὸ Χριστὸ μετὰ νουοια. Συμφιλιώσου μαζί Του καὶ Ἐκεῖνος, μαζί μετὰ τὴν συγχώρηση, θὰ σοῦ χαρίσῃ ὡς πρῶτο τῆς καρπὸ τὴν πολυπόθητη εἰρήνη τῆς καρδιάς σου!

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα
Θεολόγου

Στις 6 Αυγούστου η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου στὸ ὄρος Θαβώρ. Ἐκεῖ ὁ Χριστὸς παρέλαβε τοὺς μαθητὲς του Πέτρο, Ἰωάννη καὶ Ἰάκωβο καί, σύμφωνα μὲ τὴν εὐαγγελικὴ διήγηση, οἱ μαθητὲς “εἶδαν” τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου.

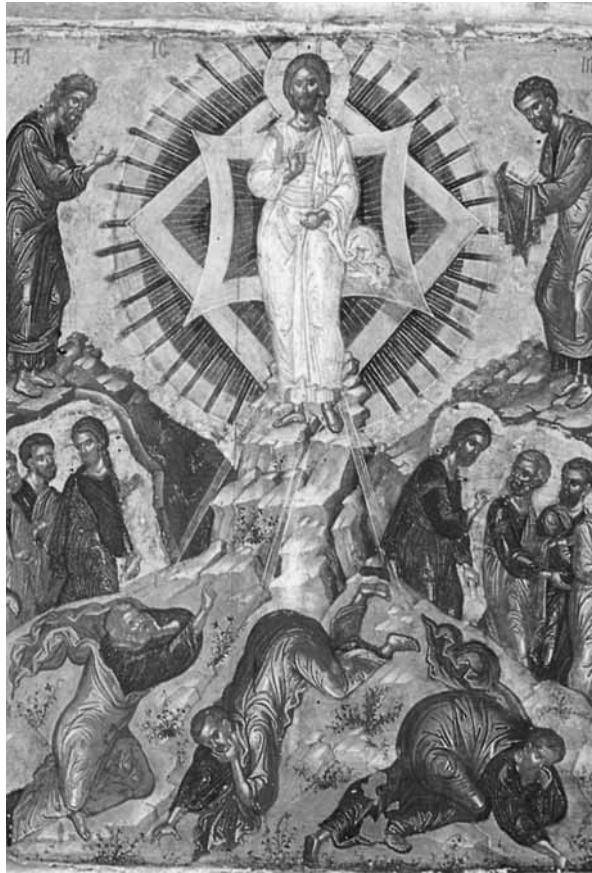
Πρόκειται γιὰ μίαν ἀπὸ τὶς παλαιότερες ἐορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, θὰ πρέπει νὰ πρωτοιορτάστηκε γύρω στὸν 5ο αἰώνα στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἰδιαίτερη λαμπρότητα ἀποκτᾶ ἡ ἐορτὴ τὸ 14ο αἰώνα μὲ τὴ διδασκαλία τῶν μεγάλων ἡσυχαστῶν πατέρων γιὰ τὸ θεῖο φῶς, τὸ “θαβώρειον φῶς”, καὶ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωση τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ λόγοι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ “ὑπὲρ ἱερῶς ἡσυχασόντων”, πέρα ἀπὸ τὸν δογματικό-ἀπολογητικό τους χαρακτήρα ἀποτελοῦν καὶ

ἓνα θεολογικότατο ὕμνο γιὰ τὴ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ καὶ μετὰ ἀνοικοδομοῦνται πολλοὶ ναοὶ ποὺ ἀφιερώνονται στὴ Μεταμόρφωση καὶ κτίζονται ὄχι μόνο μέσα στὶς πόλεις ἀλλὰ καὶ ἔξω ἀπὸ αὐτές, συχνὰ ἐπάνω σὲ ὑψώματα καὶ κορυφὲς λόφων, ἀκολουθώντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ γεγονός τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ Κυρίου. Στὴ Θεία Λειτουργία τῆς ἐορτῆς προσφέρονται στοὺς ναοὺς, σύμφωνα μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ

μας παράδοση, οἱ καρποὶ τῆς ἀμπέλου, οἱ ὁποῖοι ἐνλογοῦνται ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς καὶ προσφέρονται στοὺς πιστοὺς μαζί μὲ τὸ ἀντίδωρο.

Ἡ σπουδαιότητα τῆς ἐορτῆς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ συνακόλουθη λαμπρότητα τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς ἀντανακλᾶται καὶ στὴν εἰκαστικὴ παράδοση τῆς Ὁρ-

θοδόξου Ἐκκλησίας. Ἔχουν σωθεῖ πολλές θαυμάσιες εἰκόνες τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆ βυζαντινῆ περίοδο, ὡστόσο ἀπὸ τὸ 14ο αἰῶνα καὶ μετὰ τὸ θέμα ἐμπλουτίζεται μὲ ἐπὶ μέρους σκηνές καὶ γίνεται περισσότερο σύνθετο. Ἡ παράσταση συμπληρώνεται ἀριστερὰ μὲ τὴν ἀνοδο τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ δεξιὰ μὲ τὴν κάθοδο, ἐνῶ ὁ Χριστὸς μὲ μιὰ χαρακτηριστικὴ κίνηση προειδοποιεῖ τοὺς μαθητές, σύμφωνα μὲ τὴν εὐαγγελικὴ περικοπή, νὰ μὴ μιλήσουν γιὰ τὸ γεγονός τὸ ὁποῖο ἔζησαν.

Στὴν εἰκόνα κυριαρχεῖ ἡ μορφή τοῦ Χριστοῦ ποὺ εὐλογεῖ καὶ βρῖσκεται μέσα σὲ ἔλλειπτική, ἀκτινωτὴ καὶ συχνὰ τριπλῆ δόξα ἢ ὁποῖα ἀποδίδει εἰκαστικὰ “τὸ τριλαμπές τῆς μιᾶς θεότητος”. Εἶναι φανερὸ ὅτι ἡ τριπλῆ αὐτὴ δόξα ἀποτελεῖ ἐπίδραση τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἡσυχασμοῦ καὶ ἰδιαίτερα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ. Τὰ γεωμετρικὰ αὐτὰ σχήματα ἀπαντῶνται καὶ σὲ ἀπεικονίσεις τῆς Μεταμορφώσεως, σὲ μικρογραφίες χειρογράφων τοῦ 6ου αἰῶνα. Ἀπὸ τὸ 14ο αἰῶνα ὅμως τὸ στοιχεῖο αὐτὸ διαδίδεται καὶ φαίνεται ὅτι καθιερῶνεται καὶ στοὺς μεταγενέστερους αἰῶνες.

Δίπλα στὸ Χριστὸ εἰκονίζονται σὲ στάση δέησης οἱ προφῆτες Μωυσῆς καὶ Ἡλίας. Ἡ παρουσία τους στὴν παράσταση δικαιολογεῖται ἀφοῦ οἱ δύο αὐτοὶ μεγάλοι προφῆτες ἀποτελοῦν τὶς χαρακτηριστικότερες μορφές τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καί, σύμφωνα μὲ τὸ Εὐαγγέλιο, συνελάλουν μαζί μὲ τὸ Χριστό. Σὲ πολλὰ μνημεῖα

οἱ προφῆτες στέκονται ἐπάνω σὲ νέφη, στοιχεῖο ποὺ ἐνδεχομένως ἀπεικονίζει τὴν κατὰ τὴν παράδοση μεταφορά τους ἀπὸ ἀγγέλους.

Στὸ κάτω μέρος τοῦ λόφου βρῖσκονται πεσμένοι στὸ ἔδαφος οἱ μαθητές, τρομαγμένοι ἀπὸ τὴν ἔλλαμψη τοῦ θείου φωτός. Ὁ Πέτρος γονατιστὸς ἀνασηκώνεται πρὸς τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ φέροντας τὸ χέρι στὸ πρόσωπο. Ὁ Ἰωάννης πέφτει μὲ δύναμη στὸ ἔδαφος μὲ μιὰ κίνηση ποὺ ἀποδίδει ρεαλιστικὰ τὴ στιγμὴ, καὶ προσπαθεῖ νὰ κρατηθεῖ στὸ ἔδαφος. Ὁ Ἰάκωβος εἶναι πεσμένος στὸ ἔδαφος καὶ φέρνει τὸ ἀριστερὸ χέρι στὸ αὐτί του. Οἱ μαθητές ἀδυνατοῦσαν νὰ δοῦν τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ ἡ μορφή καὶ τὰ ἱμάτιά του ἔγιναν λαμπρὰ καὶ ἀκτινοβολοῦσαν. Γι’ αὐτὸ καὶ οἱ ζωγράφοι ἀποδίδουν τοὺς μαθητές μὲ κινήσεις καὶ χειρονομίες ποὺ δηλώνουν ὅτι “ἐφοβήθησαν σφόδρα”. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐρμηνεύουν τὴν κίνηση αὐτὴ ὡς ἀντίδραση στὴ φωνὴ τοῦ Κυρίου ποὺ ἀκούστηκε. Κατ’ ἄλλους, ἡ πτώση τῶν μαθητῶν ὀφείλεται στὴ θέα τοῦ θείου φωτός, τῆς νεφέλης, τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ μεταμορφωθέντος Χριστοῦ καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς δόξας του συσχετίζεται ἀπὸ τοὺς πατέρες μὲ τὸ σωτηριῶδες φῶς τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ. Στὴν Ἀνάσταση ἡ λάμψη θὰ ἐκθαμβώσει καὶ ὁ φόβος θὰ κυριεύσει τοὺς στρατιῶτες, ἡ λάμψη ὅμως αὐτὴ θὰ ἀποβεῖ σωτήρια γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος.

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΚΟΣΜᾶ ΤΟΥ Αἰτωλῶν

Νικολάου Φωτιάδου
Ἀντιστρατήγου ἐ.ἀ.

Ο Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ὑπῆρξε ὁ πρόδρομος τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ δάσκαλος τοῦ Γένους. Γεννήθηκε στὸ χωριὸ Μέγα Δένδρο τῆς Αἰτωλίας ἀπὸ πατέρα Ἡπειρώτη ὑφαντουργό. Τὰ πρῶτα του γράμματα ἔμαθε στὴ Σιγδίτσα Παρνασίδος καὶ ἀργότερα μαθήτευσε κοντὰ στὸν ἱεροδιάκονο Ἄνανια.

Ἡ τεράστια προσπάθεια τοῦ Πατροκοσμᾶ γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀνάταση τοῦ ὑπόδουλου στοὺς Τούρκους Ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν μετατροπὴ τῆς σπίθας τῆς λευτεριάς σὲ φλόγα, ἄρχισε τὸ 1760, ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολη.

Στὴ συνείδηση τοῦ πιστοῦ λαοῦ ὁ Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ὑπῆρξε ὁ Ἅγιος τῶν σκλάβων. Ἦταν αὐτὸς πὺν ἔδινε ἐλπίδα γιὰ τὸ “ποθούμενο”, ὅπως ἀποκαλοῦσε τὴν ἐλευθερία. “Τὸ ποθούμενο θὰ γίνεῖ στὴν Τρίτη Γενεά”. Ὅταν ἀκούσετε ὅτι ὁ πόλεμος ἄρχισε κάτω τότε εἶναι καλά. Θάρθει καιρὸς πὺν οἱ Ρωμοὶ θὰ τρώγονται μεταξὺ τους. Ἐγὼ συστήνω ὁμόνοια καὶ ἀγάπη”. Καὶ τὸ “ποθούμενο” ἦλθε μετὰ ἀπὸ τρεῖς γενεές. Πράγματι ἡ Ἐπανάσταση τοῦ Γένους ξεκίνησε ἀπὸ “κάτω”, τὴν Πελοπόννησο καὶ ἔφερε τὴν ἐλευθερία σὲ μία ἐποχὴ πὺν οἱ Ρωμοὶ ἀντὶ νὰ σκέπτονται τὸν κοινὸ ἐχθρὸ τὸν Τούρκο, ἄρχισαν τὶς μεταξὺ τους ἔριδες καὶ τὸν ἀλληλοσπαραγμὸ.

Ἐπὶ μία εἰκοσαετία ὁ Ἅγιος Κοσμάς περιέρχονταν τὸν ἑλλαδικὸ χῶρο καὶ δίδασκε τὴν κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη, τὴ θρησκευτικὴ εὐλάβεια καὶ προπάντων τὴν ἀγάπη στὴν πατρίδα. “Ὅπου ἀνοίγει

ἓνα σχολεῖο κλείνει μία φυλακὴ” ἔλεγε καὶ παρακινοῦσε τοὺς Ρωμοὺς νὰ μάθουν γράμματα. Περιοδεύσε στὰ Ἴονια καὶ Αἰγαιοπελαγίτικα νησιά, στὴ Στερεὰ Ἑλλάδα καὶ στὴ Θεσσαλία, στὴν Ἡπειρο.

Ἀνάμεσα στοὺς μαθητὲς του ἦταν καὶ ὁ καλόγερος τοῦ Σουλίου Σαμουὴλ ὁ Κασταντώνης, ὁ νεομάρτυρας Δημήτριος καὶ ὀνομαστοὶ κλέφτες τῶν Ἀγράφων καὶ τοῦ Ὀλύμπου.

“Ἐως τριάντα ἐπαρχίες περιῆλθα, δέκα σχολεῖα ἑλληνικὰ ἐποίησα, διακόσια διὰ τὰ κοινὰ γράμματα” ἔγραφε στὶς 2 Μαρτίου 1779, στὸν ἀδελφὸ του Χρῦσανθο, ὁ ὁποῖος ἦταν σχολάρχης στὴ Νάξο.

“Δέκα χιλιάδες χριστιανοὶ μὲ ἀγαποῦν καὶ ἓνας μὲ μισεῖ. Χίλιοι Τούρκοι μὲ ἀγάπησαν καὶ ἓνας ὄχι τόσο. Χιλιάδες Ἑβραῖοι θέλουν τὸ θάνατό μου καὶ ἓνας ὄχι”. Οἱ Ἑβραῖοι λοιπὸν τῆς Ἡπείρου συκοφάντησαν τὸν Πατροκοσμᾶ στὶς Τουρκικὲς Ἀρχές ὡς πράκτορα τῶν Ρώσων καὶ ὑποκινητὴ τῆς ἐπανάστασης τῶν ραγιάδων καὶ κατόρθωσαν νὰ πείσουν τὸν Κούρτ πασᾶ τοῦ Βεράτιου ὅτι πρέπει νὰ τὸν ἐξοντώσει.

Στὶς 24 Αὐγούστου 1779, ὁ πασᾶς τοῦ Βερατίου τῆς Ἀλβανίας Κούρτ διέταξε νὰ τὸν κρεμάσουν, ἐπειδὴ ὑποπτεύθηκε ὅτι τὸ βαθύτερο νόημα τοῦ κηρύγματός του ἦταν

ὁ ξεσηκωμὸς τῶν ραγιάδων. Τὸ σῶμα του ἐρίφθη στὸν ποταμὸ. Ἀνασύρθηκε ὁμως ἀπὸ ἓναν εὐλαβὴ ἱερέα καὶ τάφηκε στὸ Κολικόντασι, ὅπου ἀργότερα ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἔχτισε ἐκκλησίαι γιὰ νὰ τιμηθεῖ ἡ μνήμη του.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς, ὁ ἐθνομάρτυρας, ὁ προφήτης, ὁ δάσκαλος, ὁ στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Επιμέλεια:

Άρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη

Γεροκήρυκος

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Μέ ξεχωριστή έπιτυχία λειτούργησαν οί κατασκηνώσεις τής Ίερᾶς μας Μητροπόλεως ἀπό τά τέλη Ίουνίου ἕως τίς ἀρχές Αὐγούστου. Οί κατασκηνώσεις συμπλήρωσαν φέτος δέκα χρόνια συνεχoῦς λειτουργίας, δέκα χρόνια γεμᾶτα προσφορά καί ἀγάπη πρὸς τήν νεότητα τής περιοχῆς μας. Κάτω ἀπό τήν ἄοκη καθοδήγηση τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας καί τίς φιλότιμες προσπάθειες τῶν στελεχῶν τής κατασκηνώσεως, περίπου 500 ἀγόρια καί κορίτσια, ἀπόλαυσαν εὐχάριστη θερινή διαμονή, παιχνίδι καί πνευματική τροφή, στίς πέντε κατασκηνωτικές περιόδους πού πραγματοποιήθηκαν.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΠΟΛΥΣΤΥΛΟ

Στήν Βυζαντινή Ἀκρόπολη τοῦ Πολυστύλου, στήν περιοχή τῶν Ἀρχαίων Ἀβδήρων καί στά ἐρείπια τής παλαιοχριστιανικῆς βασιλικῆς, τελέσθηκε στίς 20 Ίουλίου, ὁ ἀπό ἐτῶν καθιερωμένος Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας. Οί στιγμές ἦταν ξεχωριστές γιά ὅλους τοὺς παρισταμένους, πού συμμετεῖχαν μέ εὐλάβεια καί κατάνυξη στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΟΥ

Ἑορταστική γιά τό πλήρωμα τής τοπικῆς μας Ἐκκλησίας ἡ ἡμέρα μνήμης τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καί Ἰαματικού Παντελεήμονος ἀφοῦ ἄγει τά ὀνομαστήριά του ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ.κ. Παντελεήμων. Κατά τήν πανηγυρική Θεία Λειτουργία πού τελέσθηκε στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Τιμίου Προδρόμου, προεξάρχοντας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, συλλειτουργήσαν οί Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καστορίας κ.κ. Σεραφεῖμ καί Σιδηροκάστρου κ.κ. Μακάριος. Καθ' ὅλη τή διάρκεια τής ἡμέρας πλῆθος κόσμος κατέκλυσε τό Μητροπολιτικό Μέγαρο γιά νά εὐχηθεῖ καί νά ἐκφράσει τόν σεβασμό του καί τήν ἀγάπη του στόν Ἐπίσκοπο.

ΕΚΛΟΓΗ ΝΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τήν Δευτέρα 22 Αὐγούστου, ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ παλαιφάτου Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων, προχώρησε στήν ὁμόφωνη ἐκλογή τοῦ νέου Πατριαρχοῦ Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου τοῦ Γ', μέχρι τοῦδε Ἀρχιεπισκόπου Θαβωρίου καί διατελέσαντος Σκευοφύλακος τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου. Τά πολλά χαρίσματα πού κοσμοῦν τό πρόσωπο τοῦ νεοεκλεγέντος Πατριάρχου ἀποτελοῦν ἐχέγ-

γνο για τήν ἔξοδο ἀπό τήν κρίση. Τό περιοδικό μας εὐχεται στό Μακαριώτατο κ.κ. Θεόφιλο μακράν καί ἀγλαόκαρπον Πατριαρχεῖαν πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΜΝΗΜΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Μέ βυζαντινὴ μεγαλοπρέπεια ἐορτάσθηκε ἡ μνήμη τοῦ Πολιούχου μας, Τιμίου Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τό ἑσπέρας τῆς 28ης Αὐγούστου, μέ τόν πανηγυρικό Ἑσπερινό καί τήν ἐπακολουθήσασα λιτανεία στήν Κεντρικὴ Πλατεία τῆς πόλεώς μας, καθὼς καί μέ τό Ἀρχιερατικό συλλεῖτουργο τήν κυριώνυμο ἡμέρα τῆς ἐορτῆς. Τήν φετινὴ πανήγυρη λάμπρυναν μέ τήν παρουσία τους οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καστορίας κ.κ. Σεραφεῖμ, Κασσανδρείας κ.κ. Νικῶδημος, Χαλικίδος, Ἰστιαίας καί Βορείων Σποράδων κ.κ. Χρυσόστομος καί Θῆρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων κ.κ. Ἐπιφάνιος. Πλήθος πιστοῦ λαοῦ συμμετεῖχε στίς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις ἀποδεικνύοντας τήν ἰδιαίτερη εὐλάβεια πρὸς τόν Πολιούχο Ἅγιο μας.

ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

Ἐναν νέο Ἱερό Ναό θεμελίωσε τό πρωί τῆς Κυριακῆς 4 Σεπτεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, μας παρουσία ὄλων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καί πλήθους λαοῦ. Πρόκειται γιά τό ναό τῆς πόλεώς μας πού θά τιμᾶται στό ὄνομα τοῦ τοπικοῦ μας Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου. Ὁ νέος ναός θά ἀνεργεθῆ σέ οἰκόπεδο πού ἀποτελοῦσε μέχρι πρότινος τμήμα τοῦ Στρατοπέδου Στεφανίδη καί εὐγενῶς παραχωρήθηκε ἀπό τό Δ' Σῶμα Στρατοῦ. Ὑπενθυμίζουμε ὅτι ὁ Ἅγιος Θεοφάνης ἔζησε τόν 14ο αἰῶνα, ὑπῆρξε μαθητής καί βιογράφος τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλυβίτου, ὄντας ἀσκητής καί ὁ ἴδιος τῆς Ἀγιωνύμου Πολιτείας, διέτέλεσε Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου καί περὶ τό 1350 μνημονεῦεται ὡς Ἐπίσκοπος Περιθεωρίου. Ἡ ἐπίσημη

ἀγιοκατάταξή του πραγματοποιήθηκε τό 2001 μέ ἐνέργειες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας. Ἡ μνήμη του τιμᾶται τήν 3η Μαΐου.

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Ἐάνθης καί Περιθεωρίου, μέ ἀφορμὴ τήν συμπλήρωση ὀγδόντα τριῶν ἐτῶν ἀπό τὰ τραγικά γεγονότα τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς καί στά πλαίσια τῶν Ἑορτῶν Παλιᾶς Πόλης πού πραγματοποιεῖ κατ' ἔτος ὁ Δῆμος Ἐάνθης, διοργάνωσε ἐκθεση φωτογραφίας μέ γενικό τίτλο "Μνεία τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς", μέ πλούσιο ὕλικό ἀπό τίς ἀλησμόνητες πατρίδες, Μικρασία, Πόντο, Καππαδοκία καί Ἀνατολικὴ Θράκη. Τά ἐπίσημα ἐγκαινία τῆς ἐκθέσεως πραγματοποιήθηκαν τήν Κυριακὴ 4 Σεπτεμβρίου ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας, στόν φιλόξενο χῶρο τῆς Δημοτικῆς Πινακοθήκης. Ἡ ἐπιτυχία πού σημείωσε ἡ ἐκθεση ἦταν πρωτοφανῆς καί πλήθος κόσμου καί σχολεῖα τῆς περιοχῆς τήν ἐπισκέφθηκαν κατὰ τίς ὥρες τῆς λειτουργίας της. Συνδιοργανωτῆς τῆς ἐκθέσεως ὑπῆρξε ὁ Σύλλογος Μικρασιατῶν Νομοῦ Ἐάνθης. Τήν ἐπιμέλεια τῆς ἐκθέσεως εἶχε ὁ κ. Δημήτριος Μαυρίδης, στήν συλλογὴ τοῦ ὁποῖου ἀνήκει τό πλούσιο καί ἀνέκδοτο φωτογραφικό ὕλικό.

ΑΓΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Τῆ Δευτέρα 12 Σεπτεμβρίου, ἡμέρα ἐνάρεξως τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεῖμων ἐπεσκέφθη σχολεῖα τῆς Πρωτοβάθμιας καί Δευτεροβάθμιας Ἐκπαιδεύσεως καί τέλεσε τήν ἀκολουθία τοῦ ἀγιασμοῦ, εὐχόμενος ἐγκαρδίως διδάσκοντες καί διδασκόμενους.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Ἐνας νέος κληρικός εἰσῆλθε εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Πρόκειται γιά τόν π. Κωνσταντῖνο Ψαρόπουλο, γόνου ἱερατικῆς

οικογενείας πού χειροτονήθηκε Διάκονος τήν Κυριακή 11 Σεπτεμβρίου στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Σπυρίδωνος Κοσμιτῆς. Στόν νέο κληρικό εὐχόμεστε καρποφόρο διακονία πρὸς δόξαν Κυρίου.

ΛΗΞΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Στά τέλη τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἔληξαν οἱ ἐργασίες τῆς 148ης Συνοδικῆς Περιόδου (2004-2005) κατά τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ Χάρτου (Ν. 590/77) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στὴν Συνοδική αὐτὴ περίοδο κατά τὴν ὁποία ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας διετέλεσε Ἄντιπρόεδρος τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ Συνοδικοί Ἱεράρχες ἀντιμετώπισαν, ἐκτός τῶν τρεχόντων ὑπηρεσιακῶν θεμάτων, δύσκολες καταστάσεις καὶ ἀνακύψαντα προβλήματα. Τὸ περιοδικὸ μας εὐχεται στοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες πού συγκροτοῦν τὴν νέα Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο καλὴ ἀποδοτικὴ θητεία πρὸς δόξαν Θεοῦ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Στὴ Μακεδονία βρέθηκε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος ἀπὸ 13 ἕως 20 Σεπτεμβρίου. Συγκεκριμένα ὁ Παναγιώτατος ἐπισκέφθηκε μὲ πρόσκληση τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν τὶς Ἱερᾶς Μητροπόλεις Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας καὶ Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλο καὶ πλειάδα Ἱεραρχῶν τοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συμμετεῖχε στὶς ἐκδηλώσεις καὶ συλλειτουργῆσε μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὶς Πατριαρχικὲς Θεῖες Λειτουργίες πού τελέσθηκαν τὴν 14η Σεπτεμβρίου, ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στόν Καθεδρικό Ναὸ Ἁγίας Σκέπης Ἐδέσσης καὶ τὴν Κυριακὴ 18 Σεπτεμβρίου στόν Ἱερό Ναὸ Ἁγίας Παρασκευῆς Φλωρίνης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ	
Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	41
● Ο ΤΙΜΙΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	
Ἀρχιμ. Παύλου Ἰωάννου.....	43
● ΠΕΡΙ ΘΑΥΜΑΤΩΝ - ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	
Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	45
● Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΨΥΧΙΚΩΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ - ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη.....	47
● ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΖΕΙ	
Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδου.....	49
● ΜΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	
Δημήτρη Μαυρίδη.....	50
● ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ	
Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	52
● ΤΟ “ΓΛΥΚΥ ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑ”	
Ἀρχιμ. Ἀθηνάγορου Καραμαντζάνη.....	54
● Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	
Γεωργίου Χρ. Τσιγάρου.....	55
● ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΠΩΛΟΥ	
Νικολάου Φωτιάδου.....	57
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ	
Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	58

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΝΕΟΛΑΙΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Στὸ Ἱερό Προσκύνημα Ἁγίου Γεωργίου Δρυμᾶς, στὶς Ἐκκλησιαστικὲς Κατασκηνώσεις, πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου ἕως 2 Ὀκτωβρίου ἢ ἀπὸ ἐτῶν καθιερωμένη Συνάντηση Νεολαίων Ἱερῶν Μητροπόλεων ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Μακεδονία καὶ Θράκη. Κεντρικὸ θέμα τῆς φετινῆς συναντήσεως ὑπῆρξε τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς σύγχρονης νεότητος.

Οἱ ἐργασίες τῆς συναντήσεως σημείωσαν ἰδιαιτέρη ἐπιτυχία, ἀφοῦ οἱ εισηγήσεις ὑπῆρξαν ἐνδιαφέρουσες καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν συνέδρων ἐνεργὸς καὶ ἐποικοδομητικὴ.

**Ἐκ τῆς τελετῆς τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν ἐγκαίνιων τῆς Ἐκθέσης Φωτογραφίας
“Μνεία τῆς καθ’ ἡμᾶς Ἀνατολῆς”.**

Ἐκ τῆς κατασκευαστικῆς περιόδου τῶν κοριτσιῶν.

Άπο τή θεμελίωση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Θεοφάνους, ἐπισκόπου Περιθεωρίου, Ξάνθης.

